

כלי דיגיטלי להנגשת השימוש בכרטיס הרב-קו עבור נוסעים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (פוסטר)

אורית בן שושן
האוניברסיטה העברית בירושלים
Orit957@gmail.com

Digital Tool to Make the Use of the Multi-Line Card Accessible to Passengers with Intellectual Developmental Disabilities (poster)

Orit Ben Shusan
The Hebrew University of Jerusalem
Orit957@gmail.com

Abstract

Background: Accessible public transportation helps people with intellectual developmental disabilities (IDD) to move around independently and expand employment and leisure options. However, they encounter difficulties in using the card loading machine due to its inaccessibility. **Research objective:** to develop an accessible digital tool using animated videos to teach people with IDD how to use the ticket machine. **Population:** 10 therapists working with people with IDD in different treatment settings and 15 people with IDD aged 14-30 participated in the study. **Method:** The stages of using the ticket machine were analyzed and interviews were conducted with caregivers. Based on the information collected, an accessible animated video was developed explaining how to use the machine, along with an instruction booklet for caregivers. The video was built according to the accessibility regulations which include linguistic accessibility, rhythm, clear design and voice reading. After the tool was developed, people with IDD who use public transportation and the ticket machine answered a questionnaire. **Findings:** Most of the participants reported that they did not use the charging machine independently but with the help of a therapist. After watching the video, they reported that they learned how to load a card in a practical way, which improved their independence.

Keywords: Accessible digital tools, digital accessibility, intellectual developmental disabilities, public transportation.

תקציר

רציונל: תחבורה ציבורית מהווה חלק מרכזי מהשירותים הניתנים לכלל הציבור. לכן, קיימת חשיבות רבה בהנגשתה לאנשים עם מש"ה, בעזרתה הם יכולים להתנייד באופן עצמאי, להרחיב את האפשרויות לתעסוקה ופנאי. כחלק מרצף השירות בתחבורה הציבורית ניתן למצוא את המכונה להטענת כרטיסי רב-קו. מכונה זו, מאפשרת תשלום על הנסיעה באמצעות הטענת הכרטיס ותיקופו במכונות המיועדות לכך בתחבורה הציבורית. אנשים עם מש"ה מתקשים לקבל את השירות במכונה שאינה נגישה עבורם. (McKenzie et al., 2016). **מטרת המחקר:** פיתוח כלי דיגיטלי נגיש מסוג סרטוני אנימציה שמטרתו ללמד אנשים עם מש"ה להשתמש במכונה להטענת כרטיסי רב-קו באופן המותאם לצרכיהם. **אוכלוסייה:** המחקר התבסס על 10 מטפלים

העובדים עם אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במגוון מסגרות טיפול. בנוסף, השתתפו במחקר 15 אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בטווח גילים בין 14-30. **כלים:** איסוף הנתונים נעשה בדרך של ראיון חצי מובנה שפותח במסגרת המחקר ומיועד למטפלים העובדים עם אנשים עם משי"ה על הטענת כרטיס הרב-קו במכונת הטעינה. תהליך הפיתוח של הכלי דיגיטלי כלל בתוכו מספר שלבים: בשלב הראשון, נערך ניתוח מעמיק של רצף שלבי ההטענה במכונה בעזרת התנסות מעשית בשירות. לאחר מכן, נעשה שימוש בחוקים, תקנות ותקנים הרלוונטיים לשימוש במכונה. על בסיס המידע שיתקבל מהשלב הראשון נכתב תסריט לסרטון בהתאם לכללי הנגישות באופן הבא: (1) תוכן – רצף שלבי השירות במכונה להטענת כרטיסי רב-קו הוצגו באופן ממוקד באמצעות דוגמאות מוחשיות של כל שלב בנפרד. (2) מבנה – הטקסט לסרטון הכיל משפטים בשפה פשוטה, שימוש במונחים שגורים במשלב שפתי מותאם ו-(3) עיצוב - נעשה שימוש בפונט נגיש מבחינת סוג הגופן והגודל זאת בהתאם לכללי הנגישות ובוצעה התאמה גרפית של הסרטון בעזרת הבחנה בין דמות לרקע והקפדה על ניגוד צבעים גבוה ובוצעה התאמה של קצב וסגנון הדיבור בסרטון. השימוש בקצב דיבור איטי נעשה במטרה לאפשר הבנה מיטבית של הסיטואציה המתרחשת ולתת מענה לקצב עיבוד המידע האיטי המאפיין את אוכלוסיית אנשים עם משי"ה (Davidson, 2015). לבסוף, נכתבה חוברת הסבר המפרטת את אופן השימוש בכלי. על-מנת לוודא שהליך ההנגשה נעשה בצורה טובה אנשים עם משי"ה הנוסעים בתחבורה הציבורית ענו על שאלון משוב שפותח במסגרת המחקר בו דיווחו על חווית השימוש שלהם בתחבורה הציבורית ושביעות רצונם מהשימוש בכלי.

תוצאות: ממצאי המשוב העלו כי השימוש בכלי אפשר לאנשים משי"ה ללמוד על אופן השימוש במכונה באופן המותאם לצרכיהם. בפרט, הפירוק של שלבי רצף השירות במכונה, כך שכל שלב נכתב בשפה פשוטה ובמשפטים קצרים, סייע להבנה של תוכן הסרטון. כמו כן, ההדגמה של דמות אנימציה המבצעת כל שלב בנפרד, בליווי של הקראה קולית, בקצב איטי, סייעו למשתתפים להבין מה השלב הבא שעליהם לבצע.

מילות מפתח: כלים דיגיטליים נגישים, נגישות דיגיטלית, מוגבלות שכלית התפתחותית, תחבורה ציבורית.

מקורות

- McKenzie, K., Milton, M., Smith, G., & Ouellette-Kuntz, H. (2016). Systematic Review of the Prevalence and Incidence of Intellectual Disabilities: Current Trends and Issues. *Current Developmental Disorders Reports*, 3(2), 104–115. <https://doi.org/10.1007/s40474-016-0085-7>.
- Davidson, A. L. (2015). A collaborative action research about making self-advocacy videos with people with intellectual disabilities. *Social Inclusion*, 3(6), 16–28. <https://doi.org/10.17645/si.v3i6.412>